Europos Parlamentas
2024-2029

PRIIMTI TEKSTAI

P10_TA(2026)0205

Vystomojo bendradarbiavimo stiprinimas siekiant spręsti neteisėto gyventojų judėjimo ir jo pagrindinių priežasčių šalyse partnerėse problemą

2026 m. birželio 16 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl vystomojo bendradarbiavimo stiprinimo siekiant spręsti neteisėto gyventojų judėjimo ir jo pagrindinių priežasčių šalyse partnerėse problemą (2025/2111(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 79 ir 208 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 3 straipsnio 5 dalį ir 21 straipsnį,

– atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 30 d. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „Žmogaus teisėmis grindžiamo požiūrio taikymas tarptautinėms partnerystėms. Atnaujintas priemonių rinkinys, kurio tikslas – užtikrinti teisių turėtojams centrinį vaidmenį ES kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo srityje“ (SWD(2021)0179),

– atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/947, kuriuo nustatoma Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“[1],

– atsižvelgdamas į 2025 m. liepos 16 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma priemonė „Globali Europa“ (COM(2025)0551),

– atsižvelgdamas į 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/1351 dėl prieglobsčio ir migracijos valdymo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1147 ir

[1] OL L 209, 2021 6 14, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.

(ES) 2021/1060 bei panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 604/2013[2],

– atsižvelgdamas į 2025 m. kovo 11 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma bendra Sąjungoje neteisėtai esančių trečiųjų valstybių piliečių grąžinimo sistema ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/115/EB, Tarybos direktyva 2001/40/EB ir Tarybos sprendimas 2004/191/EB (COM(2025)0101),

– atsižvelgdamas į Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių organizacijos narių partnerystės susitarimą (Samoa susitarimas)[3],

– atsižvelgdamas į 2022 m. balandžio 27 d. Komisijos komunikatą „Įgūdžių ir talentų pritraukimas į ES“ (COM(2022)0657),

– atsižvelgdamas į Vidužemio jūros regiono paktą,

– atsižvelgdamas į 2017 m. birželio 7 d. Tarybos, Taryboje posėdžiavusių valstybių narių vyriausybių atstovų, Europos Parlamento ir Komisijos bendrą pareiškimą dėl naujojo Europos konsensuso dėl vystymosi „Mūsų pasaulis, mūsų orumas, mūsų ateitis“,

– atsižvelgdamas į 2024 m. rugsėjo 25 d. Europos Sąjungos skubiosios pagalbos Afrikai patikos fondą (angl. EUTF) ir Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 17/2024 „ES pagalbos Afrikai patikos fondas. Nors taikyti nauji metodai, parama ir toliau teikiama netikslingai“;

– atsižvelgdamas į 2025 m. birželio 4 d. Komisijos komunikatą „Europos hidrologinio atsparumo strategija“ (COM(2025)0280),

– atsižvelgdamas į 2025 m. gegužės 7 d. savo rezoliuciją dėl Europos hidrologinio atsparumo strategijos[4],

– atsižvelgdamas į 2021 m. gruodžio 1 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą „Strategija „Global Gateway““ (JOIN(2021)0030),

– atsižvelgdamas į 2024 m. spalio 2 d. Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai bendrą komunikatą „Tvarių tarptautinių partneryščių kūrimas vadovaujantis Europos komandos principu“ (JOIN(2024)0025),

– atsižvelgdamas į 2024 m. spalio 17 d. Europos Vadovų Tarybos

---

[2] OL L, 2024/1351, 2024 5 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj.

[3] OL L, 2023/2862, 2023 12 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2023/2862/oj.

[4] OL C, C/2026/576, 2026 2 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/576/oj.

išvadas dėl migracijos,

– atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 19 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 73/195 „Pasaulinis susitarimas dėl saugios, tvarkingos ir teisėtos migracijos“,

– atsižvelgdamas į 2016 m. rugsėjo 19 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 71/1 „Niujorko deklaracija dėl pabėgėlių ir migrantų“,

– atsižvelgdamas į 2015 m. rugsėjo 25 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją 70/1 „Keiskime mūsų pasaulį. Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.“, kuri buvo priimta Niujorke vykusiame JT aukščiausiojo lygio susitikime darnaus vystymosi klausimais ir kurioje nustatyti darnaus vystymosi tikslai (DVT) ir, visų pirma, 10.7 DVT,

– atsižvelgdamas į 1951 m. Konvenciją dėl pabėgėlių statuso ir į jos 1967 m. Niujorko protokolą,

– atsižvelgdamas į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos Paramos vystymuisi komiteto gaires dėl su migracija susijusios veiklos teikiant oficialią paramą vystymuisi (OPV) ir susijusį priemonių rinkinį,

– atsižvelgdamas į 1950 m. Europos žmogaus teisių konvenciją,

– atsižvelgdamas į Vystymosi komitetui atliktą tyrimą dėl ES vystomojo bendradarbiavimo vaidmens sprendžiant neteisėtos migracijos Afrikoje problemą[5],

– atsižvelgdamas į 2021 m. kovo 25 d. savo rezoliuciją dėl naujosios ES ir Afrikos strategijos. Partnerystė siekiant tvaraus ir įtraukaus vystymosi[6],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Vystymosi komiteto pranešimą (A10-0147/2026),

A. kadangi migracija ir judumas, taika, geras valdymas, stabilumas, integracinis augimas ir darnus vystymasis yra glaudžiai persipynę; kadangi migraciją skatina tiek makro, tiek mikro lygmens veiksniai, pvz., ginkluoti konfliktai, politinis nestabilumas, ekonominiai sunkumai, galimybių trūkumas ir skurdas, ribotos galimybės naudotis socialinės apsaugos mechanizmais, netinkamas paslaugų teikimas, marginalizacija, pažeidžiamų asmenų diskriminacija ar persekiojimas, be kita ko, kiek tai susiję su jų religijos ar tikėjimo

---

5 Talleraas, C., „*The role of EU development cooperation in addressing irregular migration in Africa*“ (liet. „ES vystomojo bendradarbiavimo vaidmuo sprendžiant neteisėtos migracijos Afrikoje problemą“), Europos Sąjungos išorės politikos generalinis direktoratas, Išorės politikos analizės ir paramos skyrius, 2025 m. spalio mėn.

6 OL C 494, 2021 12 8, p. 80.

laisve, maisto stygius ir ribota prieiga prie švaraus vandens, aplinkos būklės blogėjimas ir klimato kaita[7];

B. kadangi neteisėtas gyventojų judėjimas apima įvairių kategorijų migrantus, pvz., pabėgėlius ir prieglobsčio prašytojus, prašančius tarptautinės apsaugos; kadangi tarptautinės apsaugos prašytojai gali likti atsakingose valstybėse narėse, kol bus priimtas sprendimas dėl jų prašymo;

C. kadangi vystomasis bendradarbiavimas atlieka esminį vaidmenį naikinant skurdą, imantis priemonių pažeidžiamumą kuriančiose situacijose, visais aspektais skatinant žmogaus socialinę raidą ir tvarumą, sprendžiant pasaulines problemas per tarptautines partnerystes, kurios remia ir skatina Europos vertybes ir interesus bei prisideda prie taikos ir gerovės pasaulyje;

D. kadangi ES vystymosi politika gerinamas darnus vystymasis ir stabilumas besivystančiose šalyse, siekiant galutinio tikslo panaikinti ypač didelį skurdą ir taip įgyvendinant Darbotvarkę iki 2030 m. ir DVT, kaip nustatyta SESV 208 straipsnyje, sykiu laikantis politikos suderinamumo vystymosi labui principo;

E. kadangi vystomasis bendradarbiavimas turi būti grindžiamas patikrinamais rezultatais ir konkrečiu bendru įsipareigojimu siekti darnaus vystymosi;

F. kadangi EUTF įsteigtas siekiant šalinti pagrindines nestabilumo, priverstinio persikėlimo bei neteisėtos migracijos priežastis ir padėti geriau valdyti migraciją; kadangi Europos Audito Rūmai savo apžvalgoje nustatė, kad EUTF nepasiekė daugelio savo tikslų, nes ne visada buvo aiškiai nustatytos veiksmingos strategijos;

G. kadangi nuo 2015 m. ES susiduria su precedento neturinčiais migracijos srautais, kuriems valdyti reikėjo nuolatinių valstybių narių pastangų, ir kadangi dėl to būtina stiprinti Europos vystymosi politiką, kad būtų pašalintos pagrindinės neteisėtos migracijos ir priverstinio gyventojų perkėlimo priežastys, atsižvelgiant į tai, kad 2015–2024 m. ES valstybėse narėse buvo pateikta daugiau kaip 8,5 mln. prieglobsčio prašymų[8]; kadangi 2025 m. neteisėto ES išorės sienų kirtimo atvejų sumažėjo daugiau kaip ketvirtadaliu (26 proc.) iki beveik 178 000[9]; kadangi dauguma į Europą atvykstančių

---

7 Esminiai migracijos valdymo aspektai, „Drivers of international migration“ (liet. „Tarptautinės migracijos veiksniai“), https://emm.iom.int/handbooks/global-context-international-migration/drivers-international-migration.

8 ES prieglobsčio agentūra, „3.4. Duomenys apie tarptautinės apsaugos prašymus“, https://euaa.europa.eu/asylum-report-2025/34-data-applications-international-protection.

9 https://www.frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/frontex-irregular-border-crossings-down-26-in-2025-europe-must-stay-prepared-lyKpVb.

migrantų atvyksta teisėtais būdais; kadangi pagal DVT 10.7 tikslą šalys raginamos sudaryti palankias sąlygas tvarkingai, saugiai, teisės aktus atitinkančiai ir atsakingai migracijai bei žmonių judumui, taikant planuojamą ir gerai valdomą migracijos politiką;

H. kadangi 2024 m. 4,2 mln. žmonių migravo į ES iš ES nepriklausančių šalių[10];

I. kadangi daugelis prieglobsčio prašytojų kilmės šalių yra mažas ir vidutines pajamas gaunančios šalys; kadangi prieglobsčio prašytojams iš šių šalių prieglobsčio suteikimo lygis yra skirtingas;

J. kadangi 2024 m. ES šalys suteikė apsaugos statusą 437 900 prieglobsčio prašytojų, t. y. 6,9 proc. daugiau nei 2023 m. (409 530); kadangi tai buvo didžiausias skaičius nuo aukščiausio lygio, užfiksuoto po pabėgėlių krizės, susijusios su karu Sirijoje 2016 m. ir 2017 m.; kadangi ES lygmens pripažinimo rodiklis, t. y. visų teigiamų sprendimų dėl prieglobsčio dalis pagal bendrą sprendimų skaičių, 2024 m. buvo 51,4 proc. priimant sprendimus pirmojoje instancijoje;

K. kadangi 2024 m. 124 000 ne ES šalių piliečiams nebuvo leista atvykti į ES, buvo nustatyta, kad 919 000 neturi statuso, 453 000 atvejais buvo priimti sprendimai grąžinti ir apie 110 000 asmenų buvo faktiškai grąžinti į ES nepriklausančią šalį[11]; kadangi apie 20 proc. asmenų, dėl kurių buvo priimti sprendimai grąžinti, buvo faktiškai grąžinti[12];

L. kadangi tarptautinė migracija dažniausiai vyksta tarp kaimyninių šalių; kadangi didžioji dauguma pabėgėlių, asmenų, kuriems reikia tarptautinės apsaugos, ir šalies viduje perkeltų asmenų yra priimami mažas ir vidutines pajamas gaunančiose šalyse; kadangi ekonominė našta toms šalims yra sunki ir daro poveikį jų socialinei ir ekonominei sanglaudai bei vystymuisi; kadangi dėl šių priežasčių vystomasis bendradarbiavimas atlieka labai svarbų vaidmenį remiant perkeltuosius gyventojus ir priimančiąsias bendruomenes;

M. kadangi Afrikoje susiduriama su vidaus migracijos krize, o apie 80 proc. migracijos Afrikoje vyksta pačiame žemyne; kadangi

---

10 Neįskaitant prieglobsčio prašytojų ir pabėgėlių iš Ukrainos, kuriems kai kuriose valstybėse narėse suteikta laikinoji apsauga. Eurostatas, „Migracija į ES ir iš jos“, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Migration_to_and_from_the_EU.

11 Eurostatas, „Migracija ir prieglobstis Europoje. 2025 m. leidimas. Neteisėta migracija ir grąžinimas“, https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/migration-2025#irregular-migration-and-return.

12 Eurostatas, „Migration and asylum in Europe – 2025 edition, Orders to leave and return“ (liet. „Migracija ir prieglobstis Europoje. 2025 m. leidimas. Nurodymai išvykti ir grįžti“), https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/migration-2025#orders-to-leave-and-returns-of-non-eu-citizens.

2024 m. Afrikos dalyje į pietus nuo Sacharos užregistruota 19,3 mln. naujų perkėlimų šalies viduje, iš kurių 11,5 mln. buvo susiję su konfliktais, o 7,8 mln. – su nelaimėmis; kadangi bendras šalies viduje perkeltų asmenų skaičius Afrikoje 2015–2024 m. pasiekė 38,8 mln., t. y. 46 proc. viso pasaulinio skaičiaus, iš kurių 68 proc. yra iš Kongo Demokratinės Respublikos, Etiopijos, Nigerijos, Somalio ir Sudano;

N. kadangi 2025 m. birželio mėn. 117,3 mln. žmonių visame pasaulyje buvo priversti palikti savo namus dėl persekiojimo, konfliktų, smurto, žmogaus teisių pažeidimų ar įvykių, labai trikdančių viešąją tvarką; kadangi 42,5 mln. iš jų buvo pabėgėliai, 67,8 mln. – šalies viduje perkelti asmenys ir 8,42 mln. – prieglobsčio prašytojai[13];

O. kadangi Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro biuro (UNHCR) pasaulinių tendencijų ataskaita ir apklausos rodo, jog dauguma pabėgėlių ir perkeltųjų asmenų nenori palikti savo šalių, bet yra priversti tai daryti dėl grėsmių, tokių kaip konfliktai, persekiojimas, smurtas ar dideli sunkumai; kadangi 2023 m. UNHCR tyrime nustatyta, jog didžioji dauguma pabėgėlių norėtų likti savo bendruomenėse, jei būtų užtikrintas jų saugumas ir pragyvenimo šaltinis;

P. kadangi vystomasis bendradarbiavimas atlieka esminį vaidmenį mažinant skurdą ir sprendžiant pažeidžiamumo problemas, nes juo remiama žmogaus socialinė raida, propaguojami ir remiami demokratijos, teisinės valstybės, lyčių lygybės, žmogaus teisių ir pagrindinių teisių principai, stiprinama teisėsauga, taip pat kuriamos tvarios ekonominės galimybės, stiprinamas valdymas ir skatinama taika bei stabilumas, taip šalinant pagrindines neteisėtos migracijos priežastis;

Q. kadangi gyvenimo sąlygų, švietimo ir darbo perspektyvų gerinimas kilmės šalyse yra labai svarbus siekiant užtikrinti, kad žmonės galėtų kurti savo ateitį savo bendruomenėse, o ne būtų priversti migruoti; kadangi tikslingas ir veiksmingas bendradarbiavimas gali sumažinti paskatas neteisėtai migruoti ir paskatinti šalių partnerių stabilumą, saugumą bei savarankiškumą;

R. kadangi padidėjęs pažeidžiamumas, be kita ko, susijęs su klimato kaita ir aplinkos būklės blogėjimu, taip pat gamtos išteklių išeikvojimas ir pereikvojimas gali turėti įtakos migracijai; kadangi 90 proc. visų gaivalinių nelaimių yra susijusios su vandeniu, o tai gali turėti poveikio apsirūpinimo maistu saugumui, didinti socialinius konfliktus ir migraciją;

S. kadangi didelis maisto stygius lemia didesnę migraciją per sienas, o maisto stygiaus padidėjimas vienu procentu priverčia 1,9 proc. daugiau žmonių migruoti; kadangi, nors ekonominiai ir aplinkos veiksniai nėra vieninteliai prieglobsčio pagrindai, jie labai prisideda prie pažeidžiamumo elementų, dėl kurių gali prireikti visapusiško

---

13 https://www.unhcr.org/about-unhcr/overview/figures-glance.

tarptautinio į apsaugą orientuoto atsako;

T. kadangi migracijos srautai dažnai susiję su gamtinių išteklių, įskaitant vandenį, trūkumu; kadangi 2,2 mlrd. žmonių visame pasaulyje vis dar neturi prieigos prie saugaus geriamojo vandens; kadangi Europos hidrologinio atsparumo strategija siekiama skatinti hidrologinį atsparumą ir užtikrinti geresnį geriamojo vandens tiekimą bei sanitarines sąlygas mažiausiai 70 mln. žmonių, stiprinant šalių ir regionų įsitraukimą pagal strategiją „Global Gateway“;

U. kadangi ES migracijos ir prieglobsčio pakte pabrėžiama migracijos išorės aspekto svarba, plėtojant visapusiškas partnerystes, grindžiamas politiniu dialogu, abipusiu įsipareigojimu ir visą maršrutą apimančiu požiūriu;

V. kadangi Vidužemio jūros regiono pakte numatytas programos „Erasmus+“ išplėtimas keletui Artimųjų Rytų ir Afrikos šalių, taip siekiant, kad jaunimas užmegztų ryšius, ir remti labiau integruotą ir įtraukią aukštojo mokslo ir įgūdžių ugdymo aplinką; kadangi šiame pakte taip pat raginama plėsti specialistų pritraukimo partnerystes, įskaitant ES specialistų rezervo sukūrimą, taip siekiant palengvinti ryšius tarp ES darbdavių ir darbo ieškančių asmenų iš partnerių šalių;

W. kadangi strategija „Global Gateway“ ir investicijos į žmogaus socialinę raidą turėtų suteikti galimybę suderinti vystomąjį bendradarbiavimą su šalių partnerių prioritetais, įskaitant migraciją, skatinant darbo vietų kūrimą, švietimą, profesinį mokymą, demokratines vertybes ir aukštus standartus, stiprinant gerą valdymą ir skaidrumą bei tvarias investicijas, įskaitant apsirūpinimo vandeniu saugumą, kilmės ir tranzito šalyse;

X. kadangi strategija „Global Gateway“ taip pat siekiama skatinti tvarias ir patikimas partnerystes žaliosios energijos ir infrastruktūros srityse; kadangi prisitaikymas prie klimato kaitos ir investicijos į atsinaujinančiųjų išteklių energiją yra būtini siekiant spręsti socialines ir ekonomines migracijos priežastis;

Y. kadangi ekonominis bendradarbiavimas ir privačios investicijos yra svarbios priemonės skurdui ir priklausomybei nuo pagalbos mažinti skatinant tvarų vietos lygmens augimą partnerių šalyse;

Z. kadangi pramonės plėtra pasirodė esanti viena iš veiksmingiausių priemonių, padedančių panaikinti žmonių skurdą; kadangi socialiai atsakingos ir tvarios investicijos į produktyvumo galimybes gali sukurti darbo vietų ir gali turėti daugialypį poveikį;

AA. kadangi prekyba žmonėmis ir neteisėtas jų gabenimas yra sunkus pagrindinių teisių pažeidimas, dėl kurio žmonės netenka orumo, laisvės ir pagrindinių teisių; kadangi nusikalstamo žmonių gabenimo ir neteisėtos prekybos tinklai išnaudoja migrantus ir taip pelnosi iš pavojingų kelionių;

AB. kadangi kai kurios šalys neturi priemonių ir išteklių šiems nusikaltimams užkardyti ir su jais kovoti; kadangi tarptautinės partnerystės gali veiksmingai prisidėti prie kovos su prekyba žmonėmis ir neteisėtu žmonių gabenimu;

AC. kadangi vystomasis bendradarbiavimas atlieka esminį vaidmenį padedant šalinti neteisėtos migracijos ir priverstinio perkėlimo priežastis, taip pat kovojant su neteisėta prekyba žmonėmis, saugant pabėgėlius ir asmenis, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, remiant pabėgėlius priimančias šalis ir kuriant teisėtas migracijos galimybes;

AD. kadangi saugumas, stabilumas, teritorijos neliečiamumas ir geras valdymas yra būtinos sąlygos tvaraus vystymosi veiksmams ir kadangi Europos Sąjunga taip pat turėtų remti šalis partneres joms stiprinant teisėsaugos pajėgumus ir sienų valdymą, taip pat kovojant su organizuotu nusikalstamumu;

AE. kadangi siekiant sėkmingai valdyti migraciją taip pat reikia glaudesnio bendradarbiavimo su kilmės ir tranzito šalimis, taip pat išardyti nusikaltėlių tinklus, išnaudojančius pažeidžiamus asmenis; kadangi parama vietos plėtrai ir šalių partnerių stabilumui padeda tvariai šalinti pagrindines neteisėtos migracijos priežastis;

AF. kadangi Europos parama veikiančioms prieglobsčio sistemoms trečiosiose šalyse kaip vystomojo bendradarbiavimo dalis yra gyvybiškai svarbi tarptautinei prieglobsčio prašytojų apsaugai;

AG. kadangi įgyvendinant grąžinimo ir reintegracijos politiką turi būti visiškai laikomasi žmogaus teisių; kadangi bendradarbiavimas grąžinimo ir reintegracijos srityje gali būti abipusiai naudingas, jeigu atsižvelgiama į savanorišką, orų ir tvarų grįžimą į kilmės šalis;

AH. kadangi readmisijos susitarimai ir novatoriški konkretiems poreikiams pritaikyti projektai, kuriais siekiama reintegruoti migrantus į jų kilmės šalis, yra neatsiejama veiksmingo bendradarbiavimo su šalimis partnerėmis dalis;

AI. kadangi vystomasis bendradarbiavimas atlieka lemiamą vaidmenį remiant perkeltųjų gyventojų ir priimančiųjų bendruomenių socialinę ir ekonominę integraciją bei pažeidžiamų asmenų, įskaitant moteris, vaikus ir asmenis su negalia, apsaugą;

AJ. kadangi migracija gali prisidėti prie darnaus vystymosi ir integracinio augimo tiek kilmės šalyse, tiek paskirties šalyse, taip pat regionuose ir tarp jų; kadangi migracija daro ekonominį poveikį tiek paskirties šaliai, tiek kilmės šaliai; kadangi šis poveikis gali kilti iš migrantų indėlio į valstybės finansus, užimtumą ir darbo vietų kūrimą, taip pat iš diasporos bendruomenių vaidmens jų kilmės šalių ekonominei plėtrai;

AK. kadangi diasporos bendruomenės atlieka svarbų vaidmenį šalių

partnerių plėtroje, visų pirma, skatinant prekybą ir ekonominę plėtrą, taip pat sprendžiant įvairius su migracija ir judumu susijusius klausimus; kadangi ES pasaulinė diasporos priemonė gali atlikti svarbų vaidmenį šiuo atžvilgiu;

AL. kadangi protų nutekėjimas gali kelti sunkumų trečiosioms šalims siekiant savo politikos tikslų, susijusių tiek su vystymusi, tiek su migracija;

Migracijos ir vystomojo bendradarbiavimo sąsajos

1. pripažįsta migracijos ir vystomojo bendradarbiavimo tarpusavio sąsajas ir ragina Komisiją ir valstybes nares įgyvendinant savo migracijos politiką toliau siekti politikos suderinamumo vystymosi labui, visapusiškai laikantis žmogaus teisių ir JT Darbotvarkės iki 2030 m.;

2. pabrėžia, kad vystomasis bendradarbiavimas ir ES užsienio ir saugumo politika turi būti visuomet tobulinama ir įgyvendinama visiškai nuosekliai, grindžiama pragmatišku ir visoms pusėms naudą užtikrinančių, į rezultatus orientuotu požiūriu, kuriuo būtų siekiama užtikrinti stabilumą ir ekonomines galimybes šalyse partnerėse, įskaitant migracijos srautų kilmės ir tranzito šalyse;

3. pabrėžia, kad vykdant vystomąjį bendradarbiavimą pirmenybė turėtų būti teikiama skurdo panaikinimui, nelygybės sumažinimui ir darniam vystymuisi pagal DVT, konfliktų prevencijai ir taikos kūrimui pasitelkiant ekonominį įgalėjimą, valdymo reformas ir žmogaus teisių skatinimą šalyse partnerėse, sykiu pirmenybę teikiant ir ilgalaikėms investicijoms, grindžiamoms šalių partnerių vystymosi prioritetais ir poreikiais, kurie, be kitų tikslų, gali padėti šalinti neteisėtos migracijos ir priverstinio perkėlimo priežastis;

4. primena, kad moterys ir mergaitės dažnai patiria neproporcingai didelį krizių ir skurdo poveikį; todėl ragina Komisiją vystymosi programose taikyti žmogaus teisėmis grindžiamą, lyčiai ir pažeidžiamumui atžvalgų požiūrį, pabrėžiant, kad svarbu nustatyti riziką žmogaus teisėms, imtis poveikio mažinimo veiksmų ir užtikrinti, kad ypatingas dėmesys būtų skiriamas visiems pažeidžiamoje padėtyje esantiems asmenims, įskaitant asmenis su negalia, vyresnio amžiaus asmenis, marginalizuotas bendruomenes ir moteris, mergaites bei jaunimą, ypač atsižvelgiant į tai, kad moterų vaidmuo nestabiliomis aplinkybėmis ir taikos kūrimo, konfliktų prevencijos ir darnaus vystymosi srityse yra labai svarbus, nes jos dažnai reaguoja pirmosios ir gali būti esminė pokyčių, atsparumo ir atsigavimo varomoji jėga; pabrėžia, kad moterų įtraukus dalyvavimas priimant sprendimus, tarpininkaujant, įgyvendinant klimato srities veiksmus ir vykdant bendruomenės plėtrą lemia veiksmingesnius ir tvaresnius rezultatus;

5. pabrėžia Europos komandos požiūrio svarbą, užtikrinant ES institucijų ir valstybių narių veiksmų nuoseklumą veikloje, susijusioje

su išoriniu migracijos aspektu; pabrėžia, kad Europos komanda turėtų koordinuoti politines, diplomatines, finansines ir technines pastangas siekiant plėtoti ir gilinti visapusišką partnerystę, kuri padėtų šalims partnerėms saugiai, tvarkingai, laikantis teisės aktų ir atsakingai valdyti migraciją, taikant veikiantį žmogaus teisių principu grindžiamą ir į žmogų orientuotą požiūrį, kuriuo taip pat atsižvelgiama į pabėgėlių ir šalies viduje perkeltųjų asmenų poreikius;

6. pabrėžia, kad, siekdama užkirsti kelią korupcijai ir išvengti netinkamo valdymo, Komisija turėtų užtikrinti, kad būtų įdiegti aiškūs stebėsenos ir vertinimo mechanizmai, taip siekiant užtikrinti veiksmingą atskaitomybę ir skaidrumą vykdant ES biudžetą, be kita ko, imantis veiksmų dėl vystymosi ir pagrindinių migracijos priežasčių sąsajos;

7. ragina Komisiją ir valstybes nares stiprinti politinį dialogą su trečiosiomis šalimis, siekiant sustiprinti ir plėtoti visapusišką ir abipusiai naudingą, konkrečiai šaliai pritaikytą požiūrį, atsižvelgiant į konkrečias kilmės ir tranzito šalių aplinkybes, vystymąsi ir migracijos poreikius, visų pirma, žmogaus socialinės raidos, deramo darbo, socialinės įtraukties ir migrantų, pabėgėlių ir šalies viduje perkeltųjų asmenų apsaugos srityse; pabrėžia, kad toks bendradarbiavimas turėtų būti grindžiamas solidarumu, bendra atsakomybe ir pagarba žmogaus teisėms;

8. pabrėžia, kad būtina aiškiai išnagrinėti migrantų įsikūrimo vietas ir jų poveikį vietos bendruomenei; ragina Komisiją ir valstybes nares parengti strategiją, kurioje būtų pabrėžiamas vietos perspektyvos poreikis, stiprinti vietos atsakomybę ir remtis esamais regioniniais prioritetais, visų pirma, remiant žemyno vidaus migracijos sistemas;

9. ragina Komisiją pirmenybę teikti nestabilioms geografinėms aplinkybėms, taip pat atsižvelgiant į su migracija susijusius duomenis ir moksliniais tyrimais grindžiamą informaciją, kad būtų galima geriau nustatyti šalių partnerių poreikius ir orientuotis į jų prioritetus, be kita ko, neteisėtos migracijos ir priverstinio perkėlimo srityse;

10. pabrėžia, kad strategija „Global Gateway“ gali atlikti svarbų vaidmenį tobulinant darnų ekonomikos vystymąsi ir darbo vietų kūrimą šalyse partnerėse, taip įgalinant vietos bendruomenes ir sudarant sąlygas asmenims aktyviai prisidėti prie savo kilmės šalių ir priimančiųjų bendruomenių vystymosi, kartu šalinant pagrindines neteisėtos migracijos priežastis;

11. pabrėžia, kad reikia užtikrinti didesnį privačiojo sektoriaus dalyvavimą, įvairinti ir įgyvendinti teisėtas migracijos galimybes, pripažinti įgūdžius, įtraukti ES plėtros bankus ir kurti novatoriškus metodus, kaip derinti lėšas pagal Europos komandos sistemą ir prisidėti prie strategijos „Global Gateway“ įgyvendinimo; ragina ES

privatųjį sektorių dalyvauti šalyse partnerėse įgyvendinamuose plėtros projektuose, užtikrinant paramą saugiai ir skaidriai investavimo aplinkai, kuri skatintų mažųjų ir vidutinių įmonių įtraukimą ir vietos gamybos grandinių kūrimą;

12. pabrėžia, kad vandens trūkumas, aplinkos būklės blogėjimas, žemės degradacija, miškų kirtimas ir kitos su klimatu susijusios nelaimės yra migracijos srautų, įskaitant priverstinį persikėlimą, veiksniai; pabrėžia, kad asmenims, perkeltiems dėl aplinkos būklės blogėjimo ir klimato kaitos sukeltų nelaimių, reikia tinkamos paramos; ragina Komisiją ir valstybes nares teikti pirmenybę investicijoms į tvarų gamtos išteklių valdymą vystymosi programose, įskaitant vandens ir dirvožemio išsaugojimą, miškų atželdinimą, klimato kaitai atsparų žemės ūkį ir atsinaujinančiųjų išteklių energiją, taip siekiant stiprinti socialinę sanglaudą ir bendruomenių atsparumą, užkirsti kelią įtampai dėl gamtos išteklių ir padidinti žmonių galimybes kurti tvarų gyvenimą savo kilmės šalyse;

13. pabrėžia, kad ES turi taikyti visa apimantį požiūrį, sutelkdama dėmesį į vietos lygmenį, siekdama teikti vystymosi pagalbą norint prisidėti prie struktūrinio vystymosi, remiant demokratiją, teisinę valstybę, taisyklėmis grindžiamą tvarką ir institucijas, kad būtų sukurtas tvarus poveikis;

14. pabrėžia, kad svarbu įgyvendinti vystymosi programas glaudžiai bendradarbiaujant su vietos valdžios institucijomis, pilietine visuomene ir privačiuoju sektoriumi;

15. pabrėžia, kad reikia kovoti su neteisėtu žmonių gabenimu ir prekyba žmonėmis stiprinant tarptautinį ir daugiašalį bendradarbiavimą su šalimis partnerėmis, įskaitant, kai tinkama, su vietos valdžios institucijomis, saugumo pajėgomis ir pilietinės visuomenės organizacijomis, nusikaltimų prevencijos, aukų apsaugos, sustiprintos teisėsaugos, visuomenės informuotumo didinimo kampanijų, kuriomis siekiama kovoti su dezinformacija, nusikaltėlių baudžiamojo persekiojimo ir nusikaltėlių tinklų bei neteisėtai migrantus gabenančių asmenų vykdomo migrantų išnaudojimo prevencijos srityse, taip pat suteikiant saugesnes alternatyvas sukuriant teisėtus saugios ir teisėtos migracijos ir darbo jėgos judumo kanalus; atkreipia dėmesį į tai, kad griežta sienų kontrolė be alternatyvių teisėtų migracijos kelių keičia migracijos maršrutus, įvedant skirtingus kelionės etapus ir naujas tranzito šalis, taip padidinant kelionės nesaugumą ir migrantų patiriamą neteisėto gabenimo tinklų poveikį, prievartą ir smurtą;

16. ragina Komisiją ir valstybes nares skatinti bendradarbiavimą su šalimis partnerėmis migracijos srityje;

17. primena, kad humanitarinė pagalba visada turėtų būti teikiama laikantis humanitarinių principų;

18. ragina Komisiją toliau remti kilmės šalis ir kaimynines priimančiąsias šalis sprendžiant padidėjusių tarpžemyninės migracijos srautų problemą;

19. ragina Komisiją ir valstybes nares stiprinti savo pajėgumus užkirsti kelią migrantų instrumentalizavimui ir į jį reaguoti; pabrėžia, kad reikia glaudžiau bendradarbiauti su šalimis partnerėmis ir atitinkamomis agentūromis siekiant nustatyti tokius veiksmus, užkirsti jiems kelią ir su jais kovoti;

20. pabrėžia, kad viešasis vystymosi finansavimas yra labai svarbus šalims partnerėms ir kad privačiosios investicijos gali padėti siekti ES vystymosi politikos tikslų, pažymi, kad ES investicijų garantijos skatina įmones investuoti, su sąlyga, kad bus atliekamas griežtas išsamus patikrinimas siekiant užtikrinti socialinių, aplinkos ir valdymo standartų laikymąsi, taip pat suderinamumą su DVT; primena, kad DVT įgyvendinimas yra būtinas siekiant pagerinti trečiųjų šalių gyventojų pragyvenimo lygį;

21. ragina, kad ES finansinėmis priemonėmis, „Europos darnaus vystymosi fondu +“ ir Europos investicijų banku būtų siekiama užtikrinti vietos ekonominę grąžą, kad būtų sustiprintas ekonominis savarankiškumas ir ilgalaikis tvarumas;

22. primena, kad OPV tebėra svarbi priemonė skurdui mažinti, nelygybei mažinti ir labiausiai pažeidžiamoms bendruomenėms remti; griežtai kritikuoja drastišką OPV sumažinimą, kurį atliko pagrindiniai pasauliniai paramos teikėjai; ragina ES ir valstybes nares gerbti įsipareigojimą skirti 0,7 proc. BNP oficialiai paramai vystymuisi;

23. ragina Komisiją užtikrinti didesnę atskaitomybę, skaidrumą ir parlamentinę priežiūrą rengiant ir įgyvendinant visą ES finansavimą, įskaitant būsimą priemonę „Globali Europa“, pagal kurią pirmenybė turi būti teikiama DVT įgyvendinimui, be kita ko, imantis veiksmų neteisėtos migracijos problemoms spręsti;

24. pabrėžia, kad žemės ūkio ir kaimo plėtra, kartu su maisto ir mitybos politika, gali padėti imtis veiksmų dėl kai kurių pagrindinių migracijos priežasčių; primena, kad prieiga prie žemės ir gamtos išteklių yra labai svarbu užtikrinant apsirūpinimu maistu ir mitybos saugumą vietos bendruomenėms, taip siekiant pagerinti smulkiųjų ūkininkų našumą, kartu pritaikant gamybą prie klimato kaitos, ir skatinti įgyvendinti Maisto ir žemės ūkio organizacijos Savanoriškas žemės nuosavybės gaires, kuriose pirmenybė teikiama teisėtų žemės teisių turėtojų, visų pirma moterų, teisėms ir poreikiams;

25. ragina Komisiją, įgyvendinant savo vystymosi strategiją, didinti paramą aukštojo mokslo institucijoms ir techniniam ir profesiniam rengimui ir mokymui šalyse partnerėse, kad būtų šalinamos pagrindinės migracijos priežastys; pabrėžia, kad svarbu stiprinti žmogaus socialinę raidą investuojant į įgūdžius vietos lygmeniu; ragina Komisiją padėti šalims partnerėms plėtoti atitinkamus

pajėgumus; be to, ragina labiau remti jaunimo vadovaujamas iniciatyvas, kuriomis siekiama stiprinti įgūdžius, inovacijas ir mainus ir pasinaudoti migracija kaip darnaus vystymosi varomąja jėga;

26. ragina Komisiją toliau tirti ES specialistų pritraukimo partnerystės galimybes su daugiau trečiųjų šalių, visų pirma, su tomis, iš kurių emigruoja daug žmonių;

27. pabrėžia, kad ekonominis įgalėjimas ir deramų darbo vietų kūrimas yra pagrindinės nelygybės mažinimo priemonės ir kad jos gerina pragyvenimo šaltinius kilmės šalyse ir taip šalina neteisėtos migracijos priežastis; ragina ES lėšas skirti ir paramai vietos verslumui ir viešajai infrastruktūrai;

28. pabrėžia, kad jaunimas turi būti partneryščių pagrindas ir yra labai svarbus darniam vystymuisi; pabrėžia, kad svarbu remti mainų programas, pvz., „Erasmus+“, ir kitas jaunimo judumo ir įgūdžių programas, taip siekiant suteikti švietimo ir užimtumo galimybių bei suteikti jaunimui galimybę klestėti savo kilmės šalyse;

29. ragina Komisiją priskirti žemės ūkį ir vandens išteklių valdymą prie bendradarbiavimo prioritetų, remiant projektus, kurie didintų savarankiškumą ir mažintų migracijos spaudimą;

30. pažymi, kad migracija ir protų nutekėjimas gali kelti sunkumų šalies partnerės vystymuisi, nes mažėja kvalifikuotos darbo jėgos prieinamumas; primena, kad vystomasis bendradarbiavimas gali sumažinti šią riziką taikant išsamias strategijas, kuriomis remiamos kokybiškos švietimo ir mokymo sistemos, stiprinamos vietos užimtumo galimybės ir skatinamas žinių ir įgūdžių perdavimas; todėl ragina Komisiją tęsti darbą šioje srityje, be kita ko, spręsti protų nutekėjimo klausimą pasitelkiant vystymosi politikos sistemą ir finansavimą;

31. pripažįsta diasporos bendruomenių svarbų vaidmenį skatinant darnų vystymąsi, investicijas ir inovacijas jų kilmės šalyse; pabrėžia, kad diasporos tinklų stiprinimas duoda abipusę naudą tiek partnerėms šalims, tiek ES; ragina ES ir valstybes nares stiprinti bendradarbiavimą su diasporos organizacijomis ir kurti įtraukias programas, kuriomis būtų prisidedama prie abipusiai naudingų apykaitinės migracijos formų;

32. ragina Komisiją ir valstybes nares investuoti į informuotumo didinimo kampanijas tiek ES, tiek trečiosiose valstybėse, taip siekiant kovoti su dezinformacija ir skleisti informaciją apie neteisėtos migracijos riziką, taip pat skatinti supratimą apie ES taisykles dėl įsipareigojimų, susijusių su darbo jėgos migracija;

33. ragina Komisiją ir valstybes nares didinti finansavimą, skirtą teisinės valstybės principų stiprinimui, demokratijos rėmimui, valstybės ir gebėjimų stiprinimui, viešosioms paslaugoms, įskaitant sveikatą, galimybę gauti švaraus vandens ir švietimą;

34. dar kartą patvirtina, kad holistinis požiūris, apimantis vystomąjį bendradarbiavimą ir migracijos valdymą, yra labai svarbus siekiant veiksmingai užtikrinti saugumą ir solidarumą tiek ES, tiek kilmės ir tranzito šalyse;

35. palankiai vertina itin svarbų humanitarinės pagalbos, vystymosi ir taikos subjektų, visų pirma, JT organizacijų, kitų tarptautinių organizacijų ir vietos subjektų, be kita ko, vietos valdžios institucijų, pilietinės visuomenės organizacijų, žmogaus teisių gynėjų, moterų organizacijų, jaunimo organizacijų ir nevyriausybinių organizacijų, taip pat religinių bendruomenių ir organizacijų, darbą;

°

° °

36. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir Europos išorės veiksmų tarnybai.